

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524**

**Αθήνα, 18-12- 2020
Αριθμ. Πρωτ.: 1175/288069**

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Επιλέξιμες εκτάσεις βοσκοτόπων στην νέα ΚΑΠ»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση ΑΚΕ 140/43/6-10-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Απόστολος Πάνας, Γεώργιος Αρβανιτίδης, Χρήστος Γκόκας, Γιώργος Καμίνης, Μιχάλης Κατρίνης, Βασίλης Κεγκέρογλου, Χαρά Κεφαλίδου, Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος, Ευαγγελία Λιακούλη, Γεώργιος Μουλκιώτης, Μπαράν Μουλχάν, Δημήτρης Μπιάνκης, Ανδρέας Πουλάς, Κώστας Σκανδαλίδης και Γεώργιος Φραγγίδης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) αριθ. 2393/2017 (OMNIBUS) και σε συνέχεια των πρόσφατων αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.) στις υποθέσεις C-252/18P και C-797/18P, ο έλεγχος επιλεξιμότητας των εκτάσεων βοσκοτόπων στηρίζεται πλέον σε διευρυμένο είδος φυτοκάλυψης [σε αντιδιαστολή με την προγενέστερη κατάσταση όπου, σε εφαρμογή του Καν. (ΕΕ) 1307/2013, προσδιορίζονταν ποσοστιαία έκταση επιλέξιμης φυτοκάλυψης επί της ποώδους βλάστησης]. Επισημαίνεται ότι ο κανονισμός OMNIBUS κάνει λόγο για εκτάσεις οι οποίες *«είναι κατάλληλες για βόσκηση»*, ενώ οι αποφάσεις του Δ.Ε.Ε. για εκτάσεις που αποδεδειγμένα χρησιμοποιούνται ως βοσκότοπος (πιο συγκεκριμένα, αναφέρουν ότι *«το αποφασιστικό κριτήριο στηρίζεται όχι στο είδος της βλάστησης της εν λόγω έκτασης αλλά στην πραγματική γεωργική χρήση της έκτασης αυτής»*).

Επιπλέον, τονίζεται ότι, όπως και κατά την υλοποίηση του προγενέστερου σχεδίου δράσης (action plan), για τον επανακαθορισμό των επιλέξιμων βοσκήσιμων εκτάσεων βάσει των αποφάσεων του Δ.Ε.Ε. και του κανονισμού OMNIBUS, βασική παράμετρος επιλεξιμότητας παραμένει η εξαίρεση μη επιλέξιμων στοιχείων των εν λόγω εκτάσεων (βραχώδεις/άγονες εκτάσεις, αδιαπέραστες συστάδες θάμνων, κ.ά.).

Από τα παραπάνω προκύπτει η αναγκαιότητα θέσπισης αντικειμενικών κριτηρίων για τον καθορισμό των βοσκοτοπικών εκτάσεων που είναι κατάλληλες και χρησιμοποιούνται για βόσκηση.

Η κατανομή των βοσκοτόπων στη χώρα μας πραγματοποιείται σύμφωνα με την αριθ. 873/55993/20-05-2015 ΚΥΑ, όπως τροποποιημένη, ανά έτος, ισχύει, σε συνδυασμό με την αριθ. 915/69142/2018 ΥΑ, *«...κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι την έγκριση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης...»*, η υλοποίηση των οποίων, σύμφωνα με το άρθρο 60, παρ. 4 του ν. 4264/2014, αποτελεί αρμοδιότητα *«των οικείων κτηνοτροφικών οργανώσεων, σε περίπτωση δε αδυναμίας των τελευταίων, από την αρμόδια Περιφερειακή Ενότητα και εγκρίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση του αρμόδιου Δασάρχη και του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης*

Αγροτικών Υποθέσεων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αν πρόκειται για βοσκήσιμες εκτάσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».

Βάσει των ανωτέρω :

1. Οι συνολικές επιλέξιμες εκτάσεις βοσκοτόπων, στις Χωρικές Ενότητες της χώρας (χωρίς ενσωμάτωση απόφασης Ε.Δ.), έχουν ως εξής:

Χωρική Ενότητα (ΧΕ)	Περιγραφή ΧΕ	Επιλέξιμες εκτάσεις έτους 2018 (ha)	Επιλέξιμες εκτάσεις έτους 2019 (ha)	Επιλέξιμες εκτάσεις έτους 2020 (ha)
1	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.): Έβρου (πλην της Νήσου Σαμοθράκης), Ροδόπης, Ξάνθης, Καβάλας (πλην της Νήσου Θάσου), Δράμας	67.489,29	66.255,59	68.006,42
2	Κεντρική Μακεδονία Π.Ε.: Σερρών, Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Κιλκίς, Πιερίας, Ημαθίας, Πέλλας	92.699,19	91.667,88	95.264,18
3	Δυτική Μακεδονία Π.Ε.: Καστοριάς, Φλώρινας, Κοζάνης, Γρεβενών	137.741,26	137.410,58	135.863,32
4	Θεσσαλία Π.Ε.: Λάρισας, Μαγνησίας (πλην των Βορείων Σποράδων), Τρικάλων, Καρδίτσας	143.201,52	143.215,74	147.471,43
5	Ήπειρος Π.Ε.: Ιωαννίνων, Θεσπρωτίας, Πρεβέζης, Άρτης	93.171,98	91.389,82	94.445,26
6	Στερεά Ελλάδα Π.Ε.: Αιτωλοακαρνανίας, Ευρυτανίας, Φωκίδας, Φθιώτιδας, Βοιωτίας, Ευβοίας (πλην της Νήσου Σκύρου), Αττικής (πλην των Νήσων Αργοσαρωνικού, των Κηθύρων και των Αντικηθύρων)	156.084,22	156.249,20	162.109,34
7	Πελοπόννησος Π.Ε.: Κορινθίας, Αργολίδας, Αρκαδίας, Αχαΐας, Ηλείας, Μεσσηνίας, Λακωνίας	168.339,71	168.812,80	184.815,01
8	Κρήτη Π.Ε.: Ηρακλείου, Χανίων, Ρεθύμνης, Λασιθίου	248.716,42	247.316,79	242.307,04
9	Νησιωτική Ελλάδα Νησιά Αιγαίου και Ιονίου Πελάγους πλην των νήσων Εύβοιας και Κρήτης	263.349,17	266.011,79	261.709,39
Σύνολο Χώρας		1.370.792,76	1.368.330,19	1.391.991,39

2. Το σύνολο των εκτάσεων που πληρούν τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις και θα χαρακτηρισθούν ως βοσκότοποι, προ της υλοποίησης της επικαιροποίησης του Συστήματος Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων, αναμένεται να προκύψει από τις σχετικές τεχνικές διαδικασίες και συσχετίσεις, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπ.Α.Α.&Τ., οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη. Ειδικότερα γίνονται ενέργειες για τη(ν):

- Θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων για τον ορισμό βοσκοτόπου κατάλληλου για βόσκηση.
- Κατάταξη των βοσκοτόπων που απαντώνται στη χώρα μας που είναι κατάλληλοι για την άσκηση της κτηνοτροφίας (ποολίβαδα, θαμνολίβαδα κτλ.).
- Αναπροσαρμογή των συντελεστών του αναλογικού συστήματος προσδιορισμού της επιλεξιμότητας των βοσκοτόπων (pro-rata).
- Έκδοση σχετικών εθνικών διατάξεων, όπου κριθεί αναγκαίο.
- Ενημέρωση των γεωργών.

Πέραν των ανωτέρω, σημειώνεται ότι η Διοίκηση του ΟΠΕΚΕΠΕ, μετά την απόφαση του Δ.Ε.Ε, έχει ήδη προβεί στις δέουσες ενέργειες, όπως στη θέσπιση μεθοδολογίας βασιζόμενη στις αποφάσεις του Δ.Ε.Ε. τόσο για τον ορισμό του μεσογειακού βοσκοτόπου, όσο και για τη θέσπιση μεθοδολογίας αναπροσαρμογής των συντελεστών επιλεξιμότητας των βοσκοτοπικών εκτάσεων.

Ως case study, για την εφαρμογή αυτού του νέου τρόπου προσέγγισης των βοσκοτόπων χρησιμοποιήθηκε η Κρήτη, η οποία επιλέχθηκε λόγω της ιδιομορφίας που παρουσιάζει τόσο στην τοπογραφία όσο και στο ανάγλυφό της. Η εν λόγω μεθοδολογία χρησιμοποιεί δεδομένα από CORINE Land Cover – Copernicus Land Monitoring Service που βασίζεται σε δορυφορικές εικόνες Sentinel 2, εδαφολογικά στοιχεία και στοιχεία αναγλύφου μέσω Ψηφιακού Μοντέλου Εδάφους (DTM), γεωϊκανότητα και σε μεταγενέστερο χρόνο ελεύθερα δεδομένα που διαθέτει η NASA με σκοπό την απόκτηση πληροφορίας υπομετρικών διαφορών και κλίσεων εδάφους.

Στη συνέχεια θα ακολουθήσει η επέκταση της διαδικασίας για το σύνολο της χώρας, που θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των επιπλέον διαθέσιμων βοσκοτόπων.

3. Οι συνολικές δηλωθείσες εκτάσεις (βοσκότοποι και λοιπές καλλιέργειες) που δηλώθηκαν στο σύνολο χώρας, για τα έτη 2014 έως 2019, αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ιδιωτικοί βοσκότοποι	229.940,73	183.302,14	197.948,86	201.497,78	209.102,10	244.178,46
Κατανομή βοσκοτόπων βάσει ΚΥΑ 873/55993/20-5-2015	992.125,51	972.161,62	1.051.208,13	956.990,80	972.981,76	1.002.136,68
ΣΥΝΟΛΟ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ	1.222.066,24	1.155.463,76	1.249.156,99	1.158.488,58	1.182.083,86	1.246.315,14
Καλλιεργούμενες εκτάσεις	2.862.377,63	2.844.412,20	3.378.331,55	2.855.637,87	2.849.668,77	2.882.725,86
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΣΕΩΝ	4.084.443,87	3.999.875,96	4.627.488,54	4.014.126,45	4.031.752,63	4.129.041,00

Επιπλέον και σύμφωνα με τις υποχρεώσεις κοινοποίησης που προβλέπονται στο άρθρο 45, παράγραφος 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και στο άρθρο 44 και στο άρθρο 65, παράγραφος 1, στοιχείο δ) του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) αριθ. 639/20141 που αφορούν τη διατήρηση μόνιμων βοσκοτόπων, τα κράτη μέλη οφείλουν να διαβιβάζουν στην Επιτροπή συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση και τις αποφάσεις που λαμβάνουν.

Η Επιτροπή έχει λάβει τις ακόλουθες κοινοποιήσεις από τη χώρα μας για τα έτη 2017-2019, μέσω του συστήματος ISAMM2:

- Για το έτος 2017, ως συνολική δηλωθείσα έκταση μόνιμων βοσκότοπων κοινοποιήθηκαν 1.174.134,63 ha και ως συνολική δηλωθείσα γεωργική έκταση 3.991.470,24 ha.
- Για το έτος 2018, ως συνολική δηλωθείσα έκταση μόνιμων βοσκότοπων κοινοποιήθηκαν 1.181.622,91 ha και ως συνολική δηλωθείσα γεωργική έκταση 3.974.595,32 ha.
- Για το έτος 2019, ως συνολική δηλωθείσα έκταση μόνιμων βοσκότοπων κοινοποιήθηκαν 1.246.057,25 ha και ως συνολική δηλωθείσα γεωργική έκταση 4.083.833,35 ha.

Η ετήσια κοινοποίηση για το έτος 2020, πρέπει να υποβληθεί μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου 2020.

Σε ότι αφορά το σύνολο των βοσκήσιμων γαιών της χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 1 του ν.4351/2015 (164 Α') «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, μέχρι 31.12.2021 προβλέπεται η εκπόνηση και έγκριση των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης (Δ.Σ.Β) τους. Τα Δ.Σ.Β. έχουν μέσο-μακροπρόθεσμη προοπτική, με σκοπό να αντιμετωπιστεί η έλλειψη διαχείρισης που αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα σε σχέση με τη βιωσιμότητα των βοσκήσιμων γαιών της χώρας. Μέσω της ορθολογικής τους χρήσης επιδιώκεται η βελτιστοποίηση της δυναμικότητας τους, προς όφελος των κτηνοτρόφων και κατ' επέκταση της οικονομίας, του φυσικού περιβάλλοντος και της διατήρησης της φυσιογνωμίας του τοπίου.

Επιπροσθέτα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 11 του ως άνω νόμου, εκδόθηκε η αριθ. 1058/71977/03.07.2017 ΚΥΑ (Β' 2331) με θέμα «Καθορισμός των Προδιαγραφών και του Περιεχομένου των Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του ν. 4351/2015 (ΦΕΚ 164 Α')». Η εν λόγω απόφαση καθορίζει τις προδιαγραφές, το περιεχόμενο και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εκπόνηση των Δ.Σ.Β. καθώς και τις διαδικασίες παρακολούθησης ορθής εφαρμογής τους. Τα Δ.Σ.Β. βρίσκονται στη φάση υπογραφής της προγραμματικής σύμβασης μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των 13 Περιφερειών της χώρας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Α. Πάνα
2. Βουλευτή κ. Γ. Αρβαντιδίδη
3. Βουλευτή κ. Χ. Γκόκα
4. Βουλευτή κ. Γ. Καμίνη
5. Βουλευτή κ. Μ. Κατρίνη
6. Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου
7. Βουλευτή κα Χ. Κεφαλίδου
8. Βουλευτή κ. Ο. Κωνσταντινόπουλο
9. Βουλευτή κα Ε. Λιακούλη
10. Βουλευτή κ. Γ. Μουλκιώτη

11. Βουλευτή κ. Μπαράν Μουλχάν
12. Βουλευτή κ. Δ. Μπιάγκη
13. Βουλευτή κ. Α. Πουλά
14. Βουλευτή κ. Κ. Σκανδαλίδη
15. Βουλευτή κ. Γ. Φραγγίδη